ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 2. decembra 2010 *

Vo veci C-153/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Schwerin (Nemecko) z 3. februára 2009 a doručený Súdnemu dvoru 4. mája 2009, ktorý súvisí s konaním:

Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG

proti

Amt für Landwirtschaft Bützow,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a M. Safjan,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG, v zastúpení: J. Booth, Rechtsanwalt,

— grécka vláda, v zastúpení: I. Chalkias a K. Marinou, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: G. von Rintelen a F. Clotuche-Duvieusart, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. septembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 54 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým

sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006 (Ú. v. EÚ L 58, s. 32, ďalej len „nariadenie č. 1782/2003“), ako aj článku 50 ods. 4 a článku 51 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 141, s. 18; Mim. vyd. 03/044, s. 243), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 659/2006 z 27. apríla 2006 (Ú. v. EÚ L 116, s. 20, ďalej len „nariadenie č. 796/2004“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú Agrargut Bäbelin GmbH & Co. KG (ďalej len „Agrargut“) a Amt für Landwirtschaft Bützow (Poľnohospodársky úrad v Bützowe, ďalej len „Amt“), týkajúceho sa výpočtu sumy pomoci, ktorú má Agrargut dostať podľa režimu jednotnej platby na rok 2006.

Právny rámec

Nariadenie č. 1782/2003

3 V rámci reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky prijala Rada Európskej únie nariadenie č. 1782/2003, ktoré zavádza spoločné pravidlá v oblasti priamych platieb pre režimy podpory v rámci tejto spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako aj pre niektoré režimy podpory v prospech poľnohospodárov.

4 Nariadenie č. 1782/2003 zavádza okrem iného režim podpory príjmov poľnohospodárov. Tento režim je v článku 1 druhej zarážke tohto nariadenia označený ako „režim jednotnej platby“. Je upravený v hlave III uvedeného nariadenia.

5 Podľa odôvodnenia č. 32 uvedeného nariadenia:

„S cieľom zachovať výhody, ktoré predstavuje vyňatie pôdy z produkcie pre kontrolu ponuky, a pritom posilniť jeho kladný vplyv na životné prostredie v rámci nového systému podpory, je potrebné zachovať podmienky vyňatia ornej pôdy z produkcie.“

6 Článok 36 ods. 1 rovnakého nariadenia stanovuje:

„Podpora poskytnutá podľa režimu jednotnej platby sa vyplatí za platobné nároky stanovené v kapitole 3, sprevádzané rovnakým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu a ktoré sú stanovené v článku 44 ods. 2.“

7 Podľa článku 44 ods. 1 a 2 prvého pododseku nariadenia č. 1782/2003:

„1. Každý platobný nárok viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, udeľuje právo na výplatu čiastky, ktorá je stanovená platobným nárokom.

2. ‚Hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu' sa rozumie akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo stály pasienok, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť."

8 Článok 46 ods. 2 prvý pododsek uvedeného nariadenia znie takto:

„Prevody platobných nárokov s pôdou alebo bez pôdy sa môžu vykonávať predajom alebo akýmkoľvek iným konečným prevodom. Naopak, prenájom alebo akékoľvek podobné transakcie sú povolené pod podmienkou, že prevod platobných nárokov je previazaný prevodom rovnakého počtu hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu."

9 Hlava III nariadenia č. 1782/2003 obsahuje kapitolu 4, ktorej oddiel 2 má nadpis „Nároky pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie". V súlade s článkom 57 tohto nariadenia sa iné ustanovenia uvedenej hlavy III uplatnia na tieto nároky, pokiaľ tento oddiel nestanovuje inak.

10 Článok 53 nariadenia č. 1782/2003 s nadpisom „Stanovenie nárokov pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie" stanovuje:

„1. Odlišne od článkov 37 a 43 tohto nariadenia, ak sa počas referenčného obdobia vzťahuje na poľnohospodárov záväzok vyňať časť pôdy svojho poľnohospodárskeho podniku z produkcie podľa článku 6 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1251/1999, nie sú trojročná priemerná čiastka odpovedajúca povinnej platbe za vyňatie pôdy z produkcie vypočítanej a upravenej v súlade s prílohou VII a trojročný priemerný počet hektárov

povinne vyňatých z produkcie zahrnuté do výpočtu nárokov uvedených v článku 43 tohto nariadenia.

2. V prípade uvedenom v odseku 1 získa poľnohospodár nárok na hektár (ďalej len ‚nárok pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie'), ktorý sa vypočíta vydelením trojročnej priemernej čiastky pri vyňatí pôdy z produkcie trojročným priemerným počtom hektárov vyňatých z produkcie uvedených v odseku 1.

Celkový počet nárokov na [za – *neoficiálny preklad*] vyňatie pôdy z produkcie sa rovná priemernému počtu hektárov povinne vyňatých z produkcie."

11 Podľa článku 54 nariadenia č. 1782/2003 s nadpisom „Využitie nárokov pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie":

„1. Každý nárok pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu pri vyňatí pôdy z produkcie, udeľuje právo na výplatu čiastky, ktorá je stanovená nárokom pri vyňatí [za vyňatie – *neoficiálny preklad*] pôdy z produkcie.

2. Odlišne od článku 44 ods. 2 sa ‚hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu pri vyňatí pôdy z produkcie' rozumie akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda, okrem plôch, na ktorých v deň stanovený v žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 boli trvalé kultúry alebo lesy alebo ktoré boli vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť alebo ako stále pasienky…

…

3. Poľnohospodári vyjmú z produkcie hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie.

…

5. Členské štáty sa môžu odchýliť od ods. 2 prvého pododseku tohto článku v prípadoch, ktoré sa majú stanoviť postupom podľa článku 144 ods. 2 pod podmienkou, že prijmú opatrenie s cieľom zabrániť akémukoľvek výraznému zvýšeniu celkovej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa môžu vzťahovať nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

6. Odlišne od článku 36 ods. 1 a článku 44 ods. 1 sú nároky za vyňatie pôdy z produkcie požadované pred akýmkoľvek iným nárokom.

7. Záväzok vyňať pôdu z produkcie sa naďalej použije, ak ide o nároky za vyňatie pôdy z produkcie, ktoré sú prevedené."

12 Článok 56 uvedeného nariadenia s nadpisom „Využitie pôdy vyňatej z produkcie" vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Pôda vyňatá z produkcie sa udržuje v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave, ako je stanovené v článku 5.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 55, nie je vyčlenená na poľnohospodárske využitie a neprodukuje žiadnu plodinu určenú na uvedenie na trh.“

13 Nariadenie č. 1782/2003 obsahuje v kapitole 5 svojej hlavy III oddiel 1 s nadpisom „Regionálne uplatňovanie“, ktorý upravuje možnosť, aby členské štáty uplatňovali režim jednotnej platby na regionálnej úrovni.

14 Článok 63 ods. 1 a 2 tohto nariadenia, ktorý je súčasťou uvedeného oddielu 1, stanovuje:

„1. V prípade uplatnenia článku 59 sa môžu nároky priznané podľa tohto oddielu previesť alebo využiť v rovnakom regióne alebo medzi regiónmi len vtedy, ak sú v nich nároky na hektár rovnaké.

2. V prípade uplatnenia článku 59, odlišne od článku 53, využije každý poľnohospodár v príslušnom regióne nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

Počet nárokov za vyňatie pôdy z produkcie sa stanoví vynásobením pôdy poľnohospodárov, na ktorú možno poskytnúť podporu v zmysle článku 54 ods. 2 prihlásených počas prvého roka použitia režimu jednotnej platby, sadzbou za vyňatie pôdy z produkcie.

Sadzba za vyňatie pôdy z produkcie sa vypočíta vynásobením základnej sadzby pre povinné vyňatie pôdy z produkcie, t. j. 10 %, pomerom, v príslušnom regióne, medzi

pôdou, na ktorú boli poskytnuté platby na plochu pre plodiny na ornej pôde podľa prílohy VI počas referenčného obdobia, a pôdou, na ktorú možno poskytnúť podporu v zmysle článku 54 ods. 2 počas referenčného obdobia.

Hodnotou nárokov za vyňatie pôdy z produkcie je regionálna hodnota pre platobné nároky stanovená v súlade s článkom 59 ods. 2 alebo prípadne s článkom 59 ods. 3 prvým pododsekom.

…“

Nariadenie č. 796/2004

15 Podľa odôvodnenia č. 59 nariadenia č. 796/2004:

„… V súlade s článkom 54 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1782/2003… treba uspokojiť vyčlenené nároky pred uspokojením [aktivovať nároky za vyňatie pôdy z produkcie pred aktiváciou – *neoficiálny preklad*] akýchkoľvek iných nárokov. Čo sa týka kontextu týchto dvoch situácií, je potrebné zaviesť príslušné ustanovenia. Po prvé, ak sa zistí že, plocha deklarovaná ako odložená [nahlásená ako vyňatá z produkcie – *neoficiálny preklad*] na účely prijatia nárokov z toho vyplývajúcich sa v skutočnosti neodložila [v skutočnosti nebola vyňatá z produkcie – *neoficiálny preklad*], musí sa odčítať od celkovej plochy deklarovanej na účely jednotného režimu platieb, ako neurčená. Po druhé, to isté nastane v prípade fiktívnej základne, vo vzťahu k ploche zodpovedajúcej nárokom vyplývajúcim z odloženia [vyňatia z produkcie – *neoficiálny preklad*], ak sa tieto ešte nevyplatili, pokiaľ sa v rovnakom čase uskutočnili iné nároky, týkajúce sa tejto plochy.“

16 Podľa článku 2 bodu 22 nariadenia č. 796/2004:

„Na účely tohto nariadenia sa budú využívať nasledovné definície:

…

22. ‚stanovená plocha': predstavuje plochu pre ktorú boli splnené všetky podmienky ustanovené v pravidlách na udelenie podpory; v prípade jednotného platobného režimu [režimu jednotnej platby – *neoficiálny preklad*], deklarovaná [nahlásená – *neoficiálny preklad*] plocha sa môže považovať za stanovenú len ak sa skutočne na ňu vzťahuje zodpovedajúci počet platobných nárokov".

17 Nariadenie č. 796/2004 obsahuje v hlave IV svojej časti II, ktorá upravuje integrovaný systém spravovania a kontroly, pravidlá týkajúce sa základu pre výpočet podpory, ktorú zaviedlo nariadenie č. 1782/2003, ako aj jej zníženia a nevyplatenia.

18 Podľa článku 50 ods. 4 uvedeného nariadenia:

„Bez toho, aby boli dotknuté obmedzenia a nevyplatenia podpory v súlade s článkom 51 a 53 s ohľadom na uplatňovanie režimu podpory podľa jednotného platobného režimu [režimu jednotnej platby – *neoficiálny preklad*] vo vzťahu k nárokom za odloženie pôdy [vyňatie pôdy z produkcie – *neoficiálny preklad*] na účely ‚stanovenej plochy' v článku 2 ods. 22:

a) ak poľnohospodár nedeklaruje [nenahlási – *neoficiálny preklad*] celú svoju plochu, ktorú má k dispozícii, na účely získania nárokov za odloženú pôdu [aktivácie

nárokov za pôdu vyňatú z produkcie – *neoficiálny preklad*], ale v rovnakom čase deklaruje, [nahlási – *neoficiálny preklad*] zodpovedajúcu plochu na získanie [aktiváciu – *neoficiálny preklad*] iných nárokov, táto plocha sa bude považovať za plochu, ktorá je deklarovaná ako odložená plocha [nahlásená ako plocha vyňatá z produkcie – *neoficiálny preklad*] a nie ako určená na účely skupiny plodín uvedených v článku 49 ods. 1 písm. a);

b) pokiaľ sa zistí, že pôda deklarovaná ako odložená nie je odložená [nahlásená ako vyňatá z produkcie nie je vyňatá z produkcie – *neoficiálny preklad*], táto plocha sa bude považovať za neurčenú."

19 Článok 51 ods. 1 nariadenia č. 796/2004 stanovuje:

„Ak plocha nahlásená v súvislosti so skupinou plodín na účely akéhokoľvek programu pomoci, ktorý sa týka plochy, s výnimkou zemiakov na škrob, osivo a tabak, ako to ustanovujú kapitoly 6, 9 a 10c v uvedenom poradí hlavy IV nariadenia (ES) č. 1782/2003, prekročí plochu určenú v súlade s článkom 50 ods. 3, 4 a 5 tohto nariadenia, pomoc sa vypočíta na základe plochy určenej dvojnásobkom zisteného rozdielu, ak je tento rozdiel vyšší buď ako 3 %, alebo ako dva hektáre, ale najviac o 20 % určenej plochy.

Ak je rozdiel viac, než 20 % stanovenej plochy, žiadna podpora súvisiaca s plochou sa nevyplatí pre príslušnú skupinu plodín."

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

20 V roku 2006 mal Agrargut k dispozícii 12,10 platobných nárokov a 59,57 nárokov za vyňatie pôdy z produkcie. Okrem toho vlastnil 11,90 hektára pasienkov a 36,10 hektára ornej pôdy.

21 Vo svojej žiadosti o jednotnú platbu za rok 2006 Agrargut uplatnil nároky za vyňatie pôdy z produkcie a platobné nároky týkajúce sa 36,10 hektára pôdy vyňatej z produkcie a 11,90 hektára pasienkov.

22 Amt zamietol túto žiadosť rozhodnutím z 8. januára 2007. Námietku, ktorú Agrargut proti tomuto rozhodnutiu o zamietnutí podal, takisto zamietol rozhodnutím z 15. augusta 2007.

23 Amt usúdil, že Agrargut bol v súlade s článkom 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 povinný prednostne požadovať svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie. Keďže ten neuplatnil všetky uvedené nároky, pričom súčasne nahlásil plochu 11,90 hektára na účely využitia svojich platobných nárokov, Amt sa domnieval, že táto plocha sa má podľa článku 50 ods. 4 písm. a) nariadenia č. 796/2004 považovať za nahlásenú ako plocha vyňatá z produkcie, ktorá nebola určená v zmysle článku 2 bodu 22 uvedeného nariadenia. V dôsledku toho uplatnil sankcie podľa článku 51 ods. 1 nariadenia č. 796/2004.

24 Dňa 19. septembra 2007 Agrargut podal proti rozhodnutiu, ktoré Amt vydal, žalobu na Verwaltungsgericht Schwerin. Tvrdí, že povinnosť uplatniť nároky za vyňatie pôdy z produkcie pred akýmkoľvek iným nárokom sa vzťahuje iba na hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie v zmysle článku 54 nariadenia č. 1782/2003. To podľa neho vyplýva zo znenia i z ducha a účelu článku 50 ods. 4 písm. a) nariadenia č. 796/2004.

25 Agrargut okrem toho tvrdí, že uplatnenie režimu sankcií, ktorý upravujú nariadenia č. 1782/2003 a č. 796/2004, predpokladá existenciu zavinenia, ktorého sa dopustil prihlasovateľ, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Rovnako tvrdí, že predmetné ustanovenia nie sú dostatočne jasné a zrozumiteľné.

26 Amt usudzuje, že povinnosť upravená v článku 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 sa musí vykladať so zreteľom na odôvodnenie č. 32 tohto nariadenia. Podľa neho je potrebné dbať najmä na to, aby sa využili všetky platobné nároky za vyňatie pôdy z produkcie priznané v roku 2005 a aby sa zodpovedajúce plochy v dôsledku toho skutočne vyňali z produkcie. Sankcia upravená v článku 51 nariadenia č. 796/2004 zodpovedá takisto tomuto cieľu. Poľnohospodár, ktorý má viac nárokov za vyňatie pôdy z produkcie než hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, má plný záujem previesť tieto nároky alebo v prípade, ak ich neprevedie, nenahlásiť súbežne iné platobné nároky.

27 V tomto kontexte vnútroštátny súd uvádza, že nároky za vyňatie pôdy z produkcie možno uplatniť len v súvislosti s plochami, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie. Kladie si v tomto ohľade otázku, či poľnohospodár, ktorý nahlásil všetky plochy, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, ktoré má k dispozícii, tým nahlásil „celú… plochu, ktorú má k dispozícii," v zmysle článku 50 ods. 4 písm. a) nariadenia č. 796/2004.

28 Tento súd ďalej uvádza, že ustanovenia článku 50 ods. 4 nariadenia č. 796/2004 boli spresnené nariadením Komisie (ES) č. 2025/2006 z 22. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 796/2004 (Ú. v. EÚ L 384, s. 81). Za týchto podmienok si kladie otázku, či sa so zreteľom na zásadu ochrany legitímnej dôvery má sankcia upravená v článku 51 nariadenia č. 796/2004 skutočne uplatniť za okolností, o aké ide v spore vo veci samej.

29 Za týchto okolností Verwaltungsgericht Schwerin rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má poľnohospodár zakázané aktivovať platobné nároky založené na trvalých pasienkoch pred aktiváciou všetkých platobných nárokov založených na vyňatí z produkcie, aj keď nemá k dispozícii ďalšie plochy (ornej) pôdy, ktorú možno vyňať z produkcie?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Podlieha aj taký poľnohospodár, ktorý pred 29. decembrom 2006 porušil (keďže nemal plochy, ktoré možno vyňať z produkcie) povinnosť prednostne úplne aktivovať platobné nároky založené na vyňatí z produkcie, sankciám podľa článku 51 nariadenia (ES) č. 796/2004?“

Posúdenie Súdnym dvorom

O prvej otázke

30 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 vykladať v tom zmysle, že poľnohospodár môže žiadať

o poskytnutie podpory za platobné nároky, ktoré má k dispozícii vrátane nárokov súvisiacich s plochami, na ktoré nemožno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, len vtedy, ak najprv aktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

31 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa článku 36 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 sa podpora poskytnutá podľa režimu jednotnej platby vyplatí za „platobné nároky“ sprevádzané rovnakým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu.

32 Okrem toho článok 54 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje, že každý „nárok za vyňatie pôdy z produkcie“ viazaný na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu pri vyňatí pôdy z produkcie, udeľuje právo na výplatu sumy, ktorá je stanovená nárokom za vyňatie pôdy z produkcie. Odsek 2 uvedeného článku spresňuje, čo treba chápať pod „hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu pri vyňatí pôdy z produkcie“. Ide o akúkoľvek poľnohospodársku plochu poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda, okrem plôch, na ktorých v deň stanovený v žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 boli trvalé kultúry alebo lesy alebo ktoré boli vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť alebo ako stále pasienky.

33 Nahlásiť na účely využitia nárokov za vyňatie pôdy z produkcie tak možno len poľnohospodársku plochu, ktorá sa využíva ako orná pôda. Naopak v súlade s článkom 44 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s odsekom 1 rovnakého článku možno platobné nároky aktivovať v súvislosti s akoukoľvek poľnohospodárskou plochou poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo ako stále pasienky, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry alebo lesy alebo ktoré sú vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť.

34 Za týchto okolností sa vnútroštátny súd pýta na rozsah povinnosti, ktorú upravuje článok 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003, najmä v prípade, keď dotknutý poľnohospodár má viac nárokov za vyňatie pôdy z produkcie než hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie.

35 Uvedený súd sa najmä pýta, či povinnosť, podľa ktorej sa nároky za vyňatie pôdy z produkcie musia uplatniť pred akýmkoľvek iným nárokom, má absolútny charakter v tom zmysle, že sa vzťahuje na celú plochu, ktorú má dotknutý poľnohospodár k dispozícii, alebo či má taká povinnosť iba relatívny charakter v tom zmysle, že sa vzťahuje iba na plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie.

36 V tomto druhom prípade poľnohospodár splní povinnosť upravenú v článku 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003, pokiaľ na účely využitia svojich nárokov za vyňatie pôdy z produkcie nahlási všetky plochy, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, ktoré má k dispozícii, aj keď určitý počet jeho nárokov za vyňatie pôdy z produkcie zostane nevyužitý.

37 Naopak v druhom prípade poľnohospodár, ktorý má viac nárokov za vyňatie pôdy z produkcie než hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, čo je prípad, o aký ide vo veci samej, nemôže uplatniť nijaký „platobný nárok“ v zmysle kapitoly 3 hlavy III nariadenia č. 1782/2003. Ak dotknutý poľnohospodár chce poberať podporu za tieto platobné nároky, musí najprv previesť časť svojich nárokov za vyňatie pôdy z produkcie alebo nadobudnúť plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, aby mal rovnaký počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, a nárokov za vyňatie pôdy z produkcie.

38 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že znenie článku 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 samo osebe neumožňuje dať odpoveď na otázku, ktorú položil vnútroštátny súd.

39 Zo štruktúry a cieľov nariadenia č. 1782/2003 však vyplýva, že povinnosť, ktorú upravuje jeho článok 54 ods. 6, má absolútny charakter v zmysle definovanom v bode 35 tohto rozsudku.

40 V tomto ohľade je namieste pripomenúť, že jedným z cieľov uvedeného nariadenia, ako sa uvádza v jeho odôvodnení č. 32, je zachovať podmienky vyňatia ornej pôdy z produkcie s cieľom zachovať výhody, ktoré predstavuje vyňatie pôdy z produkcie pre kontrolu ponuky, a tým posilniť jeho kladný vplyv na životné prostredie. Na tento účel normotvorca Únie zaviedol súbor opatrení, ktoré sú určené na zabezpečenie vyňatia poľnohospodárskych plôch z produkcie.

41 V článku 53 a článku 63 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003 sa predovšetkým upravuje priznanie nárokov za vyňatie pôdy z produkcie poľnohospodárom s cieľom motivovať ich prostredníctvom finančnej podpory na vyňatie časti plochy, ktorú majú k dispozícii, z produkcie. Poľnohospodár, ktorý chce poberať podporu pri vyňatí pôdy z produkcie, musí totiž vo svojej žiadosti o jednotnú platbu nahlásiť počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, rovnajúci sa počtu nárokov za vyňatie pôdy z produkcie, ktoré uplatňuje, a v súlade s článkom 54 ods. 3 rovnakého nariadenia musia byť uvedené plochy skutočne vyňaté z produkcie.

42 Okrem toho na zabezpečenie skutočného vyňatia z produkcie všetkých plôch, ktoré sú na vyňatie z produkcie určené, čo kvantitatívne zodpovedá všetkým existujúcim nárokom za vyňatie pôdy z produkcie, ukladá článok 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 poľnohospodárom povinnosť uplatniť svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie pred

akýmkoľvek iným nárokom. Túto povinnosť dopĺňa sankčný mechanizmus upravený v článku 50 ods. 4 a článku 51 ods. 1 nariadenia č. 796/2004. Ako sa uvádza v odôvodnení č. 59 tohto nariadenia, plochy zodpovedajúce nárokom za vyňatie pôdy z produkcie, ktoré neboli aktivované, sa budú považovať za neurčené plochy, pokiaľ sa v rovnakom čase aktivovali iné nároky so zodpovedajúcou plochou.

43 Na zachovanie potrebného účinku článku 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 je však nevyhnutné, aby sa nároky za vyňatie pôdy z produkcie uplatnili pred inými nárokmi bez ohľadu na to, či sú založené na ploche, na ktorú možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, alebo nie. V opačnom prípade by totiž bolo ohrozené skutočné vyňatie poľnohospodárskej pôdy z produkcie, keďže časť nárokov za vyňatie pôdy z produkcie by zostala nevyužitá buď preto, lebo určití poľnohospodári previedli časť svojich plôch, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, alebo preto, lebo prevodom získali – v súlade s článkom 46 uvedeného nariadenia v spojení s jeho článkom 57 alebo v prípade regionalizácie režimu jednotnej platby v súlade s článkom 63 ods. 1 rovnakého nariadenia – nároky za vyňatie pôdy z produkcie bez pozemkov, ktoré sa na ne vzťahujú.

44 Z toho vyplýva, že na prvú otázku treba odpovedať tak, že článok 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že poľnohospodár môže žiadať o poskytnutie podpory za platobné nároky, ktoré má k dispozícii vrátane nárokov súvisiacich s plochami, na ktoré nemožno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, len vtedy, ak najprv aktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

O druhej otázke

45 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 51 nariadenia č. 796/2004 v spojení s článkom 50 ods. 4 uvedeného nariadenia vykladať v tom

zmysle, že sankcia upravená v tomto článku 51 ods. 1 sa uplatní na poľnohospodára, ktorý síce neaktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie, ale aktivoval platobné nároky založené na stálych pasienkoch, vrátane prípadu, ak nemal dostatočný počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, na uplatnenie všetkých svojich nárokov za vyňatie pôdy z produkcie.

46 Ako vyplýva z odôvodnenia č. 59 nariadenia č. 796/2004, jeho článok 51 ods. 1 v spojení s článkom 50 ods. 4 uvedeného nariadenia zavádza režim sankcií uplatniteľný na poľnohospodárov, ktorí v rozpore s článkom 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 uplatnili platobné nároky vrátane nárokov súvisiacich s plochami, na ktoré nemožno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, bez toho, aby najprv aktivovali všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

47 Z toho vyplýva, že sankcie upravené v článku 51 ods. 1 nariadenia č. 796/2004 sa v zásade uplatnia na poľnohospodára, o akého ide vo veci samej, ktorý neaktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie, pričom ale aktivoval platobné nároky založené na stálych pasienkoch, hoci nemal dostatočný počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, na uplatnenie všetkých svojich nárokov za vyňatie pôdy z produkcie.

48 Ako však uviedol vnútroštátny súd, je nutné konštatovať, že znenie článku 50 ods. 4 písm. a) nariadenia č. 796/2004 nie je jednoznačné. Chýbajúca jasnosť tohto ustanovenia je spôsobená najmä umiestnením prídavného mena „zodpovedajúcu“ v jeho znení, čo spôsobuje istý zmätok vo vzťahu k takto kvalifikovanej ploche.

49 Nejednoznačný charakter tohto ustanovenia navyše normotvorca Únie výslovne uznal pri prijatí nariadenia č. 2025/2006.

50 V odôvodnení č. 5 nariadenia č. 2025/2006 sa totiž najprv pripomína, že článok 54 ods. 6 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje, že nároky za vyňatie pôdy z produkcie sa uplatňujú pred akýmkoľvek iným nárokom, a potom sa uvádza, že „preto by sa mali spresniť ustanovenia v článku 50 ods. 4 nariadenia [č.] 796/2004, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie pre poľnohospodárov, ktorí nemajú k dispozícii celú požadovanú vyňatú plochu na uplatnenie všetkých nárokov na platbu na vyňaté plochy". Na tento účel bolo znenie článku 50 ods. 4 písm. a) nariadenia č. 796/2004 nahradené nasledujúcim textom:

„ak poľnohospodár nedeklaruje [nenahlási – *neoficiálny preklad*] celú svoju plochu, ktorú má k dispozícii, na účely získania nárokov za vyňatú pôdu, ale zároveň deklaruje [nahlási – *neoficiálny preklad*] plochu na účel získania iných nárokov, táto plocha sa bude považovať za plochu, ktorá je deklarovaná [nahlásená – *neoficiálny preklad*] ako vyňatá plocha".

51 Pritom podľa ustálenej judikatúry zásada právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Únie umožnila dotknutým osobám s istotou poznať rozsah povinností, ktoré im ukladá. Jednotlivci musia totiž jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti, aby boli schopní podľa toho konať (pozri najmä rozsudky z 15. júla 2010, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-582/08, Zb. s. I-7195, bod 49, a z 11. novembra 2010, Grootes, C-152/09, Zb. s. I-11285, bod 43).

52 Za týchto podmienok a vzhľadom na úvahu uvedenú v bode 38 tohto rozsudku je opodstatnené neuplatniť sankciu, ktorú upravuje článok 51 ods. 1 nariadenia č. 796/2004, za okolností, aké sú opísané v bode 47 tohto rozsudku.

53 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 51 nariadenia č. 796/2004 v spojení s článkom 50 ods. 4 uvedeného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na zásadu právnej istoty sa sankcia upravená v tomto článku 51 ods. 1 neuplatní na poľnohospodára, ktorý síce neaktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie z dôvodu, že nemal dostatočný počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, ale aktivoval platobné nároky založené na stálych pasienkoch.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Článok 54 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia

(EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že poľnohospodár môže žiadať o poskytnutie podpory za platobné nároky, ktoré má k dispozícii vrátane nárokov súvisiacich s plochami, na ktoré nemožno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, len vtedy, ak najprv aktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie.

2. Článok 51 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení č. 1782/2003, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 659/2006 z 27. apríla 2006, v spojení s článkom 50 ods. 4 uvedeného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na zásadu právnej istoty sa sankcia upravená v tomto článku 51 ods. 1 neuplatní na poľnohospodára, ktorý síce neaktivoval všetky svoje nároky za vyňatie pôdy z produkcie z dôvodu, že nemal dostatočný počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu za vyňatie pôdy z produkcie, ale aktivoval platobné nároky založené na stálych pasienkoch.

Podpisy